

GRONDSTOFFEN UIT RIOOLWATER - WETGEVING

NEDERLAND CIRCULAIR?

We hebben de afgelopen jaren stappen gezet om onze uitstoot van broeikasgassen te verlagen. Met het Rijksbeleid "Nederland circulair in 2050" willen we onze impact op het milieu nog kleiner maken. Grondstoffen uit rioolwater kunnen hieraan bijdragen. Maar bij de uitvoering lopen initiatiefnemers aan tegen afvalwetgeving. Deze gaat nog steeds uit van een lineaire benadering waarbij reststromen als afvalstof worden beschouwd. Welke kansen zijn er en wat moet er gebeuren om deze kansen te verzilveren?

RIOOLWATER IS WAARDEVOL

Een biocomposiet van hergebruikt toiletpapier? Dat kan! Grondstoffen in rioolwater kunnen voor allerlei toepassingen ingezet worden. Een paar voorbeelden:

- Toepassing van fosfaat als meststof.
- Zuiveringsslib voor de productie van biogas of als grondstof voor de cementindustrie.
- Gebruik van lipiden voor productie van biodiesel.
- Actief kool gemaakt uit zeefgoed voor de verwijdering van microverontreinigingen uit rioolwater.
- Maken van afbreekbare plastics (PHA) uit vetzuren.

HET WETTELIJK KADER

Voor grondstoffen uit rioolwater geldt dat dat afvalstoffen zijn. Een stof houdt pas op afval te zijn als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden uit de Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra art. 6, update 2018/851/EU):

- Het materiaal is bestemd om te worden gebruikt voor specifieke doelen.
- Er is een markt voor of vraag naar het materiaal.
- Het materiaal voldoet aan de technische voorschriften voor de specifieke doelen en aan de voor producten geldende wetgeving en normen.
- Het gebruik van het materiaal heeft over het geheel genomen geen ongunstige effecten voor het milieu of de menselijke gezondheid.

De Leidraad Afvalstof of Product (Ministerie van I&W, juli 2018) is het kader om te bepalen of wordt voldaan aan deze voorwaarden. Het bevoegd gezag wordt hierin nadrukkelijk verzocht deze leidraad toe te passen, in het belang van de overgang naar een circulaire economie.

Actief kool

Bio olie

Bioplastic

DE TOP 5 UITDAGINGEN UIT DE PRAKTIJK

Een van de belangrijkste uitdagingen om uit rioolwater waardevolle producten te maken is de onzekerheid over de juridische implicaties.

1. Afhankelijk van het vraagstuk wordt een End-of-Waste (EoW) dossier landelijk (door ministerie) of regionaal (door omgevingsdiensten) beoordeeld. Struviet is landelijk beoordeeld en Kaamera regionaal.
2. De Leidraad afvalstof of product biedt interpretatieruimte en hiermee is de accordering van een EoW dossier persoons en regio-afhankelijk. In de praktijk vraagt een omgevingsdienst hierdoor vaak advies aan een andere instantie (RWS, NVWA).
3. Er is geen termijn waarbinnen een bevoegd gezag een oordeel moet geven. Partijen kunnen hierdoor geen concrete plannen maken. De beoordeling van het struviet-dossier loopt sinds 2013. Voor Kaamera en cellulose lopen de trajecten ook nog.
4. Voor het bewijs dat er een markt is moet een overeenkomst worden overhandigd aan het bevoegd gezag. Marktpartijen gaan pas een overeenkomst aan als er zekerheid is dat er een grondstofstatus is en wanneer daar duidelijkheid over is.
5. Voor grondstoffen uit rioolwater bestaat geen generieke Europese of Nederlandse einde-afvalregeling. Een einde afvalstatus moet voor iedere toepassing, afnemer en iedere productielocatie opnieuw worden aangevraagd. Dit is kostbaar, tijdrovend en belemmert tevens voldoende marktvraag (zie punt 4).

MEER INFORMATIE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Jappe de Best, Centre of Expertise Biobased Economy/Avans Hogeschool - jh.debest@avans.nl. Of bezoek de website www.nweurope.eu/wow.

WELKE ACTIES ZIJN NODIG?

KORTE TERMIJN (< 1 JAAR)

1. Koppel een termijn van 30 dagen aan de beoordeling van einde afvaldossiers.
2. Laat ook een intentieverklaring toe als bewijslast dat er een marktvraag is voor een grondstof uit rioolwater.
3. Maak voor grondstoffen uit rioolwater een helder inhoudelijk beoordelingskader. Leg op basis van dit kader voorafgaand met bevoegd gezag vast aan welke eisen het EoW dossier moet voldoen (per casus).

MIDDELLANGE TERMIJN (1-3 JAAR)

1. Maak één landelijk opererende organisatie bevoegd om einde afvaldossiers te beoordelen.
2. Verruim de mogelijkheden om akkoord te geven op een einde afvalstatus van dezelfde type grondstoffen voor verschillende locaties en verschillende afnemers.
3. Lobbyen voor een vrije handel van grondstoffen tussen EU-landen: een EoW-status geldt voor alle EU-landen.